

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 590/2016
09.06.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ж.Р. и др., због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Ж.Р., адвоката Ј.К. и В.Ђ., оба из Р. и бранилаца окривљеног А.Ш., адвоката М.Л. и С.О., оба из Н.С., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду Посл.бр. К.214/14 од 29.05.2015. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1538/15 од 24.02.2016. године, у седници већа одржаној дана 09.06.2016. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду Посл.бр. К.214/14 од 29.05.2015. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1538/15 од 24.02.2016. године, браниоца окривљеног Ж.Р., адвоката Ј.К. у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, браниоца окривљеног Ж.Р., адвоката В.Ђ., у односу на повреду закона из чл. 438. став 1. тачка 9) и 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку и заједнички захтев бранилаца окривљеног А.Ш., адвоката М.Л. и С.О. у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу исти захтеви за заштиту законитости **одбацују** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Посл.бр. К. 214/14 од 29.05.2015. године, исправљеном решењем од 30.10.2015. године, у осуђујућем делу, између осталих, окривљени **Ж.Р.** оглашен је кривим, и то: за два кривична дела разбојништво из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика (КЗ), описана под тачкама 3. и 7. изреке пресуде, за која дела су му утврђене казне затвора у трајању од по 2-две године, за два кривична дела разбојништво из члана 206. став 1. у вези са чланом 33.

КЗ, описана под тачкама 4. и 5. изреке пресуде, за која дела су му утврђене казне затвора у трајању од по 1-једне године и за кривично дело недозвољено ношење оружја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. КЗ, описано под тачком 5. изреке пресуде, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1-једне године и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5-пет година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 02.06.2012. године до 29.05.2015. године, а окривљени **А.Ш.** оглашен је кривим, и то: за четири кривична дела разбојништво из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. КЗ, описана под тачкама 1, 2, 3. и 7. изреке пресуде, за која дела су му утврђене казне затвора у трајању од по 2-две године, за кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. у вези са чланом 33. КЗ, описано под тачком 6. изреке пресуде, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 1-једне године и за кривично дело недозвољено ношење оружја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. КЗ, описано под тачком 7. изреке пресуде, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 2-две године и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 8-осам година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 02.06.2012. године до упућивања у установу за издржавање казне затвора, али најдуже док не истекне време изречене казне у првостепеној пресуди. Истом пресудом, између осталих, од окривљених Ж.Р. и А.Ш. одузета је имовинска корист прибављена извршењем предметних кривичних дела у износима ближе означеним у изреци пресуде, окр. Ж.Р., заједно са окр. Ђ.Т., обавезан је да на име имовинскоправног захтева уплати износ од 69.247,00 динара оштећеној пошти ЈПП ПТТ Србија ЈПМ К., у року од 30 дана рачунајући од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, према окривљенима Ж.Р. и А.Ш. изречена је мера одузимања предмета – по једног пиштоља марке и калибра ближе означених у изреци пресуде и муниције калибра и у колични ближе означеној у изреци пресуде, а окривљени су ослобођени дужности накнаде трошкова кривичног поступка који падају на терет буџетских средстава суда, док су обавезани на плаћање паушала у износу од по 5.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1538/15 од 24.02.2016. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду и браниоца окр. Ж.Р. у делу урачунавања у јединствену казну затвора окр. Ж.Р. времена трајања изречене мере забране напуштања стана уз примену електронског надзора, преиначена је у делу одлуке о казни пресуда Вишег суда у Новом Саду Посл.бр. К. 214/14 од 29.05.2015. године, исправљена решењем од 30.10.2015. године, између осталих, у односу на окр. Ж.Р. тако што су овом окривљеном за кривична дела разбојништво из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. КЗ, описана под тачкама 3. и 7. изреке првостепене пресуде утврђене казне затвора у трајању од по 3-три године, за кривична дела разбојништво из члана 206. став 1. у вези са чланом 33. КЗ, описана под тачкама 4. и 5. изреке првостепене пресуде утврђене казне затвора у трајању од по 2-две године и за кривично дело недозвољено ношење оружја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. КЗ описано под тачком 5. изреке првостепене пресуде утврђена казна затвора у трајању од 2-две године и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 9-девет година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 02.06.2012. године до 25.06.2015. године када је притвор укинут и замењен мером забране напуштања стана уз примену електронског надзора, с тим да

се време трајања ове мере урачунава у изречену казну све до упућивања окривљеног у установу за издржавање казне затвора, али најдуже док не истекне време изречене казне у првостепеној пресуди, а у односу на окр. А.Ш. тако што су овом окривљеном за кривична дела разбојништво из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. КЗ, описана под тачкама 1, 2, 3. и 7. изреке првостепене пресуде утврђене казне затвора у трајању од по 3-три године, за кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. у вези са чланом 33. КЗ, описано под тачком 6. изреке првостепене пресуде утврђена казна затвора у трајању од 2-две године и за кривично дело недозвољено ношење оружја из члана 348. став 4. у вези са ставом 1. КЗ, описано под тачком 7. изреке првостепене пресуде утврђена казна затвора у трајању од 2-две године и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 12-дванаест година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 02.06.2012. године до упућивања у установу за издржавање казне затвора, али најдуже док не истекне време изречене казне у првостепеној пресуди, док су у преосталом делу одбијене као неосноване жалбе бранилаца окривљених и окр. А.Ш. лично и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда благовремено су поднели захтеве за заштиту законитости, и то:

-бранилац окр. Ж.Р., адв. Ј.К. (против другостепене пресуде), због повреде Законика о кривичном поступку из члана 485. став 4. у вези са чланом 438. став 1. тачка 9), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине у целини другостепену пресуду и предмет достави на поновни поступак и одлучивање Апелационом суду у Новом Саду, као и да одреди да се у односу на окр. Ж.Р. одложи извршење побијане правноснажне пресуде,

-бранилац окр. Ж.Р., адв. В.Ђ., због повреда Законика о кривичном поступку из члана 485. став 4. у вези са чланом 438. став 1. тачка 9) и чланом 439. став 1. тачка 2), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине у целини првостепену и другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење,

-браниоци окр. А.Ш., адвокати М.Л. и С.О. (заједнички захтев), због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези са чланом 438. став 2. тачка 1) и чланом 439. став 1. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд уважавањем навода захтева укине првостепену и другостепену пресуду или исте преиначи и донесе пресуду којом се окр. А.Ш. у односу на кривична дела описана под тачкама 1, 2, 3. и 6. ослобађа оптужбе сходно члану 423. став 1. тачка 2) ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Ж.Р. и А.Ш. Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су

поднети захтеви за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Неосновани су наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окр. Ж.Р. у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а захтев браниоца овог окривљеног адв. В.Ђ. и у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП као и захтев бранилаца окр. А.Ш. у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу исти захтеви за заштиту законитости недозвољени.

Неосновано браниоци окр. Ж.Р. у поднетим захтевима истичу да је побијаном другостепеном пресудом прекорачена оптужба и учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, тиме што је у образложењу пресуде (страна 18. став последњи) утврђено да је приликом извршења кривичног дела разбојништва описаног под тачком 3. изреке првостепене пресуде, окр. Ж.Р. био „унутар поште“ и да то указује да је као члан групе извршилац тог дела, а што је супротно опису радње овог окривљеног у оптужном акту и изреци првостепене пресуде, према којем је окр. Р. „био испред врата поште и мотрио на околину“. Објективни идентитет оптужбе и пресуде, према пропису из члана 420. став 1. ЗКП, подразумева истоветност описа чињеница и околности које чине обележја кривичног дела, садржаних у чињеничном основу оптужног акта и у чињеничном опису дела у изреци пресуде, па се, ради оцене истоветности, врши поређење чињеничног описа дела у оптужном акту у односу на опис дела у изреци пресуде, а не у односу на чињенична утврђења и закључке изнете у образложењу пресуде.

У конкретном случају, постоји потпун идентитет описа радње окр. Ж.Р. извршења кривичног дела из тачке 3. изреке првостепене пресуде са описом радње под тачком 3. оптужнице Вишег јавног тужиоца у Новом Саду Кт.243//12 од 29.11.2012. године, прецизиране поднеском од 25.05.2015. године, а изрека другостепене пресуде уопште и не садржи чињенични опис кривичног дела у питању, па истом опис дела није ни могао бити измењен и на тај начин прекорачена оптужба.

Побијајући правноснажне пресуде због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окр. Ж.Р., адв. В.Ђ. истиче да је окривљени изреком првостепене пресуде под тачкама 3. и 7. погрешно оглашен кривим као саизвршилац и као члан групе за кривично дело разбојништво из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. КЗ уместо за радње помагања из члана 35. КЗ, јер из описа дела под тачком 3. изреке, према којем је окр. Р. био испред врата поште и мотрио на околину за време док су у унутрашњости поште радње извршења кривичног дела предузели окривљени Д.Т. и А.Ш. и описа дела под тачком 7. изреке, према којем се радња окр. Р. састоји у чекању у аутомобилу окривљених Т. и Ш., произилази радња помагања, а не радња саизвршилаштва у радњи окр. Ж.Р.

Насупрот изложеним наводима захтева, из чињеничног описа дела под тачкама 3. и 7. изреке првостепене пресуде произилазе сва законска обележја, објективна и субјективна, кривичног дела разбојништво из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. КЗ, за која дела је окр. Ж.Р. оглашен кривим. Према том опису, окр. Ж.Р. је дело из тачке 3. изреке извршио заједно са окривљенима Ђ.Т., Д.Т. и А.Ш., а дело

из тачке 7. изреке заједно са окривљенима Д.Т. и А.Ш., односно у групи у коју су се повезали ради повременог вршења кривичних дела, дакле на основу исказане воље о заједничком извршењу дела и уз међусобну поделу улога, при чему је код извршења предметних кривичних дела окр. Р. предузимао радње чувања страже, односно омогућавања доласка и бекства са места извршења непосредним извршиоцима, које имају карактер извршилачких радњи, јер представљају неопходни, битан део процеса извршења кривичног дела, а не помагање у извршењу туђег дела стварањем услова којима се олакшава извршење дела, како неосновано тврди бранилац окривљеног.

Браниоци окр. А.Ш. у заједничком захтеву за заштиту законитости истичу да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер су засноване на незаконитим доказима који су морали бити издвојени из списка. При том, у односу на кривична дела описана под тачкама 1, 2. и 3. изреке првостепене пресуде, браниоци окривљеног као незаконит и недозвољен доказ означавају исказ окр. Ђ.Т. у полицији од 04.06.2012. године, са образложењем да у записнику о саслушању овог окривљеног није наведено да је исти пре изношења одбране упозорен да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ, те да је овај незаконит доказ на којем се искључиво заснивају побијане пресуде употребљен приликом саслушања окривљеног пред истражним судијом којом приликом је изјавио да остаје код исказа датог у полицији који је преписан у судски записник.

Предње наводе захтева Врховни касациони суд оцењује као неосноване. У записнику о саслушању тада осумњиченог Ђ.Т. пред овлашћеним службеним лицем ПУ Нови Сад од 04.06.2012. године, стоји констатација да је окр. Т. пре изношења одбране „поучен о својим правима у кривичном поступку“, па само по себи одсуство изричите констатације у записнику о упозорењу из члана 4. став 2. тачка 2) тада важећег ЗКП, да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ, не значи да окривљеном није саопштено наведено упозорење. Осим тога, поука о правима окривљеном је дата у присуству браниоца који му је постављен по службеној дужности, са којим је пре изношења одбране обавио поверљив разговор и који је заједно са окривљеним потписао записник без изношења било које примедбе у вези са извођењем овог доказа, а насупрот наводима захтева, приликом саслушања окр. Ђ.Т. пред истражним судијом истог дана, није „преписан“ његов исказ дат у полицији већ се окривљени и том приликом детаљно изјаснио о делима која су му стављена на терет, с тим што је претходно поучен о правима у поступку и према изричитој констатацији у записнику о саслушању, упозорен да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ. Истоветни предњим наводима захтева, наводи жалбе браниоца окр. Ш. од стране другостепеног суда оцењени су као неосновани, уз изношење разлога за ту оцену, на страни 15. став први другостепене пресуде, које као правилне прихвата и овај суд и на исте упућује (члан 491. став 2. ЗКП).

Браниоци окр. А.Ш., као незаконит доказ у односу на кривично дело описано под тачком 6. изреке првостепене пресуде, означавају записник о препознавању окривљеног од стране оштећене М.М., али при том не истичу околности које би овај доказ чиниле незаконитим самим по себи или по начину прибављања већ оспоравају

веродостојност и доказну вредност изјаве оштећене да је препознала окривљеног као извршиоца кривичног дела, што наводе захтева о повреди закона о којој је реч своди на оспоравање оцене суда изведених доказа и чињеничног стања у правноснажној пресуди утврђеног тим доказом.

На погрешно утврђено чињенично стање у побијаним правноснажним пресудама указује се и захтевима бранилаца окр. Ж.Р. и истовремено на повреду закона из члана 449. став 1. ЗКП, наводима да је другостепени суд без одржаног претреса на штету окривљеног утврдио чињенично стање другачије и супротно у односу на оно које је утврђено првостепеном пресудом у погледу радње окривљеног из тачке 3. изреке пресуде.

Такође, чињенично стање у правноснажној пресуди оспорава се наводима захтева бранилаца окр. А.Ш. којима се оспорава оцена суда исказа окр. Ђ.Т. датог у полицији и веродостојност тог исказа, те указује да исти не представља доказ који терети окр. Ш. У овом захтеву указује се и да другостепена пресуда не садржи разлоге за оцену жалбених навода одбране у вези са незаконитим доказима о којима је напред било речи и уопште за оцену жалбених навода којима је оспоравана оцена првостепеног суда изведених доказа, чиме се указује на повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП.

Међутим, одредбом члана 485. став 4. ЗКП која прописује разлоге због којих окривљени, односно бранилац окривљеног у границама права која у поступку има окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП) могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде одредаба чл. 449. став 1. и 460. став 1. ЗКП, ни због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, па су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених Ж.Р. и А.Ш. у деловима у којима су поднети из наведених разлога, недозвољени.

Из свих изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 491. став 1. ЗКП у односу на одбијајући део, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем захтев одбачен као недозвољен.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.